

Žiga VODOVNIK: **(PRE)MISLITI DRŽAVO V 21. STOLETJU**
Teorija in praksa, Ljubljana 2021, let. LVIII, št. 2, str. 249–267

V članku trdimo, da se družboslovje na splošno in še posebej politologija srečujeta s svojevrstnim epistemološkim izzivom pri raziskovanju države v 21. stoletju. Država je namreč bila pogosto naturalizirana, razumljena kot statična in ahistorična entiteta, ki je odporna na spremembe v okolju, ali pa je bila naivno zavrnjena kot oblika politične organizacije, ki z neoliberalno globalizacijo vene. V obeh primerih so procesi redefiniranja in redistribuiranja države, s tem pa njene de-/reteritorizacije in prostorskega prestrukturiranja, v glavnem ostali neopaženi. V obravnavi hegemonskih teorij države pokažemo, da v politični znanosti raziskavanja države še vedno temeljijo na (geografskih) predpostavkah, ki državo omejujejo ali celo opredeljujejo kot geografsko razmejeno in nespremenljivo ozemlje. Na podlagi aktualnih pristopov v raziskovanju prostora, obsega in teritorija, kličemo k heterodoksnim in pluralističnim metodologijam v nadaljnjem proučevanju države kot tudi nedržavnih prostorov.

Ključni pojmi: država, nedržavni prostori, globalizacija, ozemlje, politična geografija

UDK 321.7:321.01Schmitt C.

Tihomir CIPEK: **POLITIČNO PROTI DRŽAVI?**
RELEVANTNOST KONCEPTA POLITIČNEGA CARLA SCHMITTA
Teorija in praksa, Ljubljana 2021, let. LVIII, št. 2, str. 268–283

Članek analizira razmerje med državo, demokracijo in konceptom političnega v teoriji Carla Schmitta. To bomo naredili z rekonstrukcijo konceptov Schmittove politične teorije in ugotavljanjem, ali jih je mogoče uporabiti za razlago ideologije novega desničarskega populizma in neliberalne demokracije. Kot se je izkazalo, Schmittova redukcija političnega na antagonizem prijatelj/sovražnik predstavlja jedro vladajoče pripovedi neliberalnih demokracij. Schmittovo razumevanje političnega ne brani države kot političnega prostora, temveč z odpravo liberalnih elementov demokracije uničuje državne institucije. Analiza je pokazala, da Schmittovega pojma političnega ni mogoče uporabiti za gradnjo učinkovitih demokratičnih institucij države. V njegovi definiciji političnega namreč politika dejansko obstaja le navzven, do nekega drugega naroda, neke druge politične enotnosti, ne pa tudi znotraj same države.

Ključni pojmi: država, politično, Carl Schmitt, neliberalna demokracija

Ladislav CABADA: NATIVISTIČNI IN ANTILIBERALNI NARATIVI
V KONZERVATIVNI POPULISTIČNI AGENDI V SREDNJI EVROPI

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, let. LVIII, št. 2, str. 284–304

Nativizem ni le koncept, ampak pomeni tudi ideološki okvir in politično prakso, povezano z identitetno politiko. V članku najprej predstavimo teoretični uvod v nativizem in opredelimo najpomembnejše izraze in značilnosti tega fenomena. V nadaljevanju koncept uporabimo za analizo nativizma pri konzervativno populističnih in/ali nativističnih političnih akterjih v Srednji Evropi. Analiza razkriva, kako je nativizem, ki je bil v prvih petnajstih letih po demokratičnem prehodu obrobna problematika, kasneje postal bolj pomemben koncept, zlasti po nizu kriz od leta 2008 dalje. Analiza prikaže, kako so osrednje politične stranke v Srednji Evropi prevzele nativizem in konzervativno populistično agendo ter ju vnesle v osrednjo politiko. Dodatno pa analiza pokaže, kako se nativizem v Srednji Evropi povezuje z dolgoletnimi protiliberalnimi tokovi, ki so znova oživelili po padcu komunističnih sistemov. Te protimoderne družbene skupine so bile v procesu polarizacije jasno videne v političnem prostoru in preoblikovane v protisvetovljanski tabor.

Ključni pojmi: nativizem, nacionalni konzervativizem, politika identitet, Srednja Evropa

UDK 338.124.4:336.274.3(497.4)

Marko HOČEVAR: KRIZA 2008 IN VZPON SLOVENSKE
KONSOLIDIRAJOČE SE DRŽAVE

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, let. LVIII, št. 2, str. 305–321

Namen članka je razložiti vzpon slovenske države dolga in njeno preoblikovanje v konsolidirajočo se državo. Ko je leta 2009 kriza zajela Slovenijo, je bil bančni sistem blizu kolapsa. Z dokapitalizacijami bančnega sistema je javni dolg začel rasti. Po nekaj letih in pod strukturnimi pritiski in omejitvami bonitetnih agencij ter pritiski iz EU je morala slovenska država sprejeti varčevalne ukrepe za konsolidacijo javnih financ ter omejiti doseg demokracije. Glavna ugotovitev članka je, da je kriza 2008 v temeljih spremenila slovensko državo.

Ključni pojmi: kapitalistična država, konsolidirajoča se država, dolg, Slovenija, demokracija

Andrej KURNIK, Cirila TOPLAK: **O MIGRANTIH Z MIGRANTI: MIGRACIJE PET LET PO EVROPSKI MIGRANTSKI »KRIZI«**
Teorija in praksa, Ljubljana 2021, let. LVIII, št. 2, str. 322–340

Kako teoretizirati aktualne ilegalizirane migracije v Evropo? Članek obravnava teoretske novosti v polju migracijskih študij od množičnih migracij v Evropsko unijo leta 2015. Metodološko avtorja povežeta kritično (diskurzivno) analizo s preizkusom še ne zajetih, a relevantnih konceptov v okviru migracijskih študij na osnovi terenskega raziskovanja na balkanski poti v zadnjih petih letih. Opravljena analiza je pokazala, da sta določujoči in odločilni prvini aktualnih ilegaliziranih migracij politična subjektiviteta in politično delovanje migrantov, kar v študijah migracij še ni zadostno pripoznano. S takšnim pripoznanjem postane migracija mesto artikulacije kritike globalnih odnosov neenakosti in mesto vključujoče družbene transformacije.

Ključni pojmi: migracije, Evropa, politična teorija, država, balkanska migrantska pot

Blaž VREČKO ILC: **KLIMATSKA KRIZA: ČAS ZA PONOVI PREMISLEK EKONOMSKEGA NAČRTOVANJA S POMOČJO DEMISTIFIKACIJE KAPITALIZMA**
Teorija in praksa, Ljubljana 2021, let. LVIII, št. 2, str. 341–360

Namen članka je razširiti epistemološki horizont za revitalizacije ideje demokratičnega ekonomskega načrtovanja kot možne alternativne vizije. Pri tem predpostavlja, da mora dejanski celovit razvoj te alternativne vizije nujno predhoditi kritična analiza hegemonске večdimenzionalne ideološke mistifikacije kapitalizma in trga. Črpajoč iz uvidov marksistične in ekosocialistične analitične tradicije, članek identificira in analizira niz ključnih ideoloških mistifikacij, ki zapirajo epistemološki horizont. V tem okviru analizira tako prikrivanje vloge kapitalizma kot: inherentno netrajnostnega sistema v pojavu klimatske krize, mistifikacijo izvora kapitalizma kot domnevnega izraza evolucija, prikrivanje vloge ekonomskega načrtovanja v sodobnem kapitalizmu, mistifikacijo trgov kot prostorov svobode in inovacije in zakrivanje njihove vloge pri represiji, izkoriščanju in uničevanju okolja, ki so pripisani primarno ekonomskemu načrtovanju. Hkrati kritično naslovi utišanje konkretnih zgodovinskih primerov demokratičnega ekonomskega

načrtovanja, kot je projekt Cybersyn, ki bi lahko služili kot inspiracija za nadaljnji razvoj vizij alternativne ureditve.

Ključni pojmi: klimatske spremembe, ideološka mistifikacija, demokratično ekonomsko načrtovanje, kapitalizem, neoliberalizem

UDK 316.613.4:316.774:32

Zdenka ŠADL: EMOTIONS AND AFFECT IN POLITICAL DISCOURSE

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, Vol. LVIII, No. 2, pp. 370–390

In this article, we deal with the contemporary form of emotional political communication, where we are especially interested in populism as a form of politics that appeals to people chiefly on an emotional level. We draw attention to the problematic nature of the emotionalisation of populist discourses as reflected in the legitimisation of aggressive rhetoric, the manipulation of emotions, emotivism, and the creation of antagonistic collectives. Building on the critical assessment that understanding the politics of emotions requires the systematic theorising of emotions, in the last part we rely on Sarah Ahmed's conceptual framework to show the performative role of emotions and the 'stickiness' of hatred. The analysis shows that her approach to emotions can be fruitful for better understanding the role of emotions in political discourse, particularly right-wing populist parties.

Keywords: political communication, political discourse, emotions, hatred, populism, Sara Ahmed

UDK 316.773.3:077.5

Nejc SLUKAN: THE POLITICS OF IRONY ON SOCIAL MEDIA NETWORKS: OUTLINE OF THE TROLLING DISPOSITIF OF SOCIAL MEDIA

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, Vol. LVIII, No. 2, pp. 391–408

The article aims to give the theoretical foundations upon which we can analyse ironic communication practices in social media. Special emphasis is paid to trolling practices. Irony is understood in the article not just as a rhetorical figure, but as a speech act that reconfigures the relationships between the elements of the communicative situation. We first critically summarise contemporary versions of the theory of technological affordances before proceeding to conceptualise, by describing the conditions of communication in certain social media, some of their affordances as part of a dispositive, which we tentatively call the media-trolling dispositive and

which encourages individuals to express themselves by way of trolling. We conclude that the affordances of social media encourage troll-like forms of expression.

Keywords: irony, trolling, dispositif, affordances, social media

UDK 32:316.77:316.472.4

Deja CRNOVIĆ: THE EVENTISATION AND COMMODIFICATION OF POLITICS ON INSTAGRAM

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, Vol. LVIII, No. 2, pp. 409–427

Due to mediatisation, eventisation and the influence of market logic, the politics of the 21st century has become increasingly personalised. Instead of a political agenda, the forefront of politics is taken over by the people/personas who work in politics. Politicians are therefore ever more like celebrities since the illusion of their competence is provided by their personal life and values. This is achieved by performing a certain gender or class to enable them to mover »closer to the ordinary person« in a populist manner. The article examines gender and class performativity and consequently the depoliticisation seen on the Instagram profiles of two state leaders: the President of Slovenia Borut Pahor and the President of Serbia Aleksandar Vučić. While both presidents are known for their populism, occasionally even domesticity, in their respective national contexts their Instagram photos express cosmopolitanism and, in the case of Pahor, new, narcissist masculinity. Whereas Vučić prefers to post photos of himself meeting international leaders, Pahor's Instagram is filled with photos from his private life and the national environment.

Keywords: mediatisation, depoliticisation, eventisation, Instagram, politics, performing gender, class

UDK 07(497.4):329:929Trump M.

Breda LUTHAR: POPULAR CULTURE AND REGRESSIVE POPULISM

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, Vol. LVIII, No. 2, pp. 428–446

On both the individual and collective levels, society has a constant tendency to observe itself through elites. I understand the practice of celebri-fication and the ubiquity of local celebrity culture as an important justification narrative that plays a vital role in the post-socialist neoliberal consensus. This analysis addresses the way Melania Trump is popularly represented in

Slovenian media and argues that this involves the entanglement of celebrity discourse and practice of celebrification in commercial media culture with regressive populism. The celebrity discourse is an important discursive practice in the legitimation of the existing class relations and redistribution of public wealth after socialism. As a cultural repertoire of 'proto-national' sentiments, it can be organised to support right-wing populism.

Keywords: regressive populism, class, postsocialism, celebrity, Melania Trump

UDK 07(73+497.4):929Trump M.

Ksenija VIDMAR HORVAT: POST-IMPERIAL PATRIARCHY AND THE CARNIVALESQUE PERIPHERY: MELANIA TRUMP WITHIN A TRANSNATIONAL PUBLIC

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, Vol. LVIII, No. 2, pp. 447–463

This article studies perceptions of Melania Trump as The First Lady in the USA and in Slovenian public spaces. The analysis first investigates media depictions of Melania Trump in the weekly magazine *The New Yorker*. The main finding of the comparison is that representations in the USA focus on The First Lady's immigrant status and her roots in the former socialist East. Yet, in contrast, in Slovenia the fact of her ethnic origin is mobilised to create a national fantasy which aims to establish a distance from the socialist past. Still, reactions to the wooden statue of Melania in her hometown of Sevnica suggest a contested struggle over a post-socialist identity, in effect undermining the centre–periphery dichotomy. Based on these observations, the research question addresses the fate of symbolic motherhood in an era of the transnationalisation of modern societies.

Keywords: Melania Trump, First Lady, post-socialism, nationalism, gender, East

UDK 07(497.4):323.1:929Trump M.

Maruša PUŠNIK, Dejan JONTES: MEDIA AND SPONTANEOUS NATIONALISM: THE CASE OF MELANIA TRUMP

Teorija in praksa, Ljubljana 2021, Vol. LVIII, No. 2, pp. 464–480

The article analyses representations of Melania Trump in Slovenian print media and investigates how spontaneous nationalism was constructed in articles about Melania Trump, which in the media was related to promotion

of the Slovenian nation by presenting Melania as a brand. The power of national ties, ideas and tradition is maintained and redistributed through the media and popular culture and this leads the authors, unlike the literature in this field that mostly treats the media only as mediators, to also critically address the role played by the media as independent agents in this process of branding the nation. The authors analyse 594 articles about Melania Trump published in Slovenian print media over a period of 3 months in 2016 and 2017. The mentioned analysis showed that the many, recurring media representations of “Melania” have pushed Slovenian nationalism into a commercial context and thereby transformed the nation into a commodity.

Keywords: media discourse, commodification, Melania Trump, First Lady, nationalism, nation branding